

Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України
Міністерство аграрної політики та продовольства України

МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ЗРОСТАННЯ СУСПІЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ: ТУРИЗМ, ЛЮДИНОМІРНІСТЬ, ПАРТНЕРСТВО, КООПЕРАЦІЯ

МАТЕРІАЛИ

II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції

(м. Полтава, 14 грудня 2017 року)

POLYTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

**Міністерство економічного розвитку і торгівлі України
Міністерство аграрної політики та продовольства України**

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ
ЗРОСТАННЯ СУСПІЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ:
ТУРИЗМ, ЛЮДИНОМІРНІСТЬ,
ПАРТНЕРСТВО, КООПЕРАЦІЯ**

МАТЕРІАЛИ

II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції

(м. Полтава, 14 грудня 2017 року)

**Полтава
ПУЕТ
2017**

УДК 330.34:316.422
M74

*Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський
університет економіки і торгівлі» заборонено*

Редакційна колегія:

O. O. Нестуля, д. і. н., професор, ректор Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (ПУЕТ);

C. В. Гаркуша, д. т. н., професор, проректор із наукової роботи ПУЕТ;

Ю. Г. Лисенко, член-кореспондент НАН України, д. е. н., професор, директор навчально-наукового інституту інноваційних технологій управління ПУЕТ;

I. Л. Ліптуга, радник Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра економічного розвитку і торгівлі України, президент Асоціації «Національна туристична організація України»;

В. І. Ляшенко, д. е. н., професор, віце-президент, головний вчений секретар, академік Академії економічних наук України, завідувач відділу проблем регуляторної політики та розвитку підприємництва Інституту економіки промисловості НАН України;

M. Є. Рогоза, д. е. н., професор, академік Академії економічних наук України, завідувач кафедри економіки підприємства та економічної кібернетики ПУЕТ;

Г. П. Скляр, д. е. н., професор, завідувач кафедри туристичного та готельного бізнесу ПУЕТ;

A. M. Стефанович, директор Департаменту науково-освітнього забезпечення та розвитку підприємництва на селі Міністерства аграрної політики та продовольства України;

A. О. Шенін, начальник відділу економічної аналітики, статистики, стандартизації та науки Департаменту туризму та курортів Міністерства економічного розвитку і торгівлі України;

Ю. В. Карпенко, к. е. н., доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу ПУЕТ.

Модернізація економіки в умовах зростання суспільної свідомості:

M74 туризм, людиномірність, партнерство, кооперація : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава 14 грудня 2017 р.). – Полтава : ПУЕТ, 2017. – 848 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Текст укр., англ., нім., рос. мовами.

ISBN 978-966-184-296-9

Конференція проведено в межах науково-дослідної роботи «Проблеми функціонування та розвитку сфери туризму в умовах модернізації економіки» (держ. реєстр. номер 0117U004715). Опубліковані наукові дослідження авторів спрямовано на з'ясування сучасного стану та перспектив подальшого розвитку європейської модернізації та реформ в Україні в умовах соціально-економічної асиметрії світового господарства; соціально-економічних умов модернізації сфери туризму, гостинності та рекреації; модернізації кооперативного сектора національної економіки; модернізації університетської освіти.

УДК 330.34:316.422

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.*

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і
торгівлі», 2017

ISBN 978-966-184-296-9

**N. M. Karpenko, dozent;
J. O. Dzekun, dozent**
**Höhere Lehranstalt des Genossenschaftsverbandes
der Ukraine «Poltawaer Universität für
Wirtschaft und Handel», Poltawa**
karpenko_1nm@ukr.net

NATÜRLICHE FAKTOREN DER ENTWICKLUNG DES HEIL- UND GESUNDHEITSTOURISMUS IM GEBIET POLTAWA

Gebiet Poltawa verfügt über starkes natürliches Heil- und Gesundheitspotenzial. Mineralwasser, medizinischer Schlamm, Bischofit, phytonzide Eigenschaften der Wälder im Verbund mit dem günstigen Klima, dem reichen historischen und kulturellen Erbe und der attraktiven Landschaftsvielfältigkeit sind die Hauptfaktoren der Tourismusentwicklung in der Region.

Auf dem Territorium des Gebietes befinden sich 12 Sanatorien und Kuranstalten, in denen die Krankheiten der Verdauungsorgane, des Stoffwechsels, des Stütz- und Bewegungsapparates, der Atmung, der neurologischen und gynäkologischen Krankheiten behandelt werden. Nach der auf der Kundenbefragung basierenden Bewertung zu Behandlung und Service, Ernährung, Sauberkeit und Komfort, Einrichtungsstandort sowie Verhältnis zwischen Preis und Qualität der Dienstleistungen und laut der bekannten Online-Buchungsseiten (Uahotels.info, Booking.com, Tripadvisor.com) nimmt Poltawaer Region den 2. Platz nach Transkarpatien ein. Sein Ratingpunkt ist 7,9 (von den maximal möglichen 10 Punkten), mit dem durchschnittlichen in der Ukraine – 6,9. Den höchsten Ratingpunkt haben nur die Sanatorien in der Region Transkarpatien – 8,2 [2]. Darüber hinaus verfügt Region Poltawa über starke Basis für die Kinderheilung. 2016 betrug die Zahl der Kinderheilungseinrichtungen 789 in denen 50.378 Kinder ihre Gesundheit verbessert haben [4].

Der wichtigste natürliche Heilfaktor in der Region ist das Mineralwasser. Seine Heileigenschaften wurden Anfang des XX. Jahrhunderts untersucht. Es enthält hohe Mengen an die für den Menschen lebenswichtigen Makro- und Mikronährstoffe. Zum Beispiel, Chlor- und Natrium-Ionen im Mineralwasser der Poltawaer Mineralquellen «Mygorodska», «Taschan», «Welykobahatschanska», «Nowosansharska» fördern die sekretorischen und motorischen Funktionen des Magens und Ionen von Calcium,

Magnesium und Jod haben entzündungshemmende Eigenschaften. Außerdem enthalten diese Quellen andere wichtigen chemischen Elemente – Brom, Kupfer, Fluor, usw. Mineralwasser der Poltawaer Region verwendet man sowohl zum Trinken als auch für Bäder, Bewässerung und Inhalation.

Insgesamt sind in der Region Poltawa 20 Natriumchlorid- und Hydrogenkarbonat-Chlorid-Natriummineral wasserquellen (kohlenstoffhaltige) entdeckt. Die berühmteste ist die Mineralwasserquelle in Myrgorod. Zwischen Yaresky und Schyschaky gibt es eine weitere Quelle von Mineralwasser, die «Gogoliwska» genannt ist. Seine chemische Zusammensetzung ist dem Mineralwasser der Quelle in Myrgorod ähnlich, hat aber wenigere Mineralisierung. Mineralwasser ist auch in der Nähe von Nowi Sanshary entdeckt. Seine chemische Zusammensetzung ist dem Minerswasser «Pjatygorsky Narzan», «Sojmy» ähnlich sowie dem Wasser von Truskawez und Slowjansk. Und in den tiefen Horizonten der Region gibt es Thermalwässer mit unerschöpflichen Vorräten [1].

Die Vorkommen von Torfpeloiden gibt es in den Auen der Flüsse Chorol, Psel und Vorskla, und das größte ist «Semerenky», das 40 km von Kurort Myrgorod in der rechten Aue des Flusses Grun-Taschan, 1 km südlich vom Dorf Semerenky und 8 km östlich vom Dorf Welyki Sorotschyntsi Bezirk Myrgorod Gebiet Poltawa liegt. Nach den physikalischen und chemischen Grundwerten gehören die dunkelbraunen Torfablagerungen des «Semerenky» –Vorkommens zu den niedrigmineralisierten, hochaschenhaltigen sulfidelosen – sulfidearmen Torfpeloiden [3].

Poltawaer Bischofit wird heute in Sanatorien, Kurorten und in therapeutischen Programmen von Sport- und Rehabilitationszentren eingesetzt, da er bei der Behandlung von mehr als 50 Krankheiten sehr wirksam ist.

Erwähnenswert ist auch positive Heilauswirkung des örtlichen Klimas. Durch seine «Weichheit» (durchschnittliche Januar-Temperatur ist -7°C und Juli $+21^{\circ}\text{C}$) ist für die Behandlung und Rehabilitation in Sanatorien der Poltawaer Region keine langfristige Anpassung notwendig, was besonders wichtig für ältere Menschen und Kinder ist.

Eine wichtige Rolle bei den Gesundheitsmaßnahmen spielen Wasser- und Waldlandschaften. Die überwiegende Mehrheit der touristischen Erholungseinrichtungen (Kurorte, Erholungsheime und Kinderheileinrichtungen) liegen in der Nähe von Flüssen und in den

Waldgebieten. Das Flüssennetz des Gebiets Poltawa besteht aus einem großen Fluss – Dnipro, der im Poltawaer Gebiet die Länge 145 km hat, 8 Flüssen mit einer Gesamtlänge von 1.360 km (Sula – 213 km, Uday – 129 km, Orzhytsa – 89 km, Psel – 350 km, Chorol – 241 km, Vorskla – 226 km, Merla – 28 km, Oril – 80 km) und 1.771 kleinen Flüssen und Bächen mit der Gesamtlänge von 11501 km.

Die Region Poltawa gehört zu den waldarmen Regionen der Ukraine, da die Waldfläche ihres Territoriums mit Sträuchern und Waldstreifen Anfang des 21. Jahrhunderts 9,55 % betrug. Die Wald- und Parktype erfüllen aber ihre phytonzide und ionisierende Hauptgesundheitsfunktionen, da Kiefer- und Eichen-Phytozönosen dominieren.

Insgesamt verfügt das Gebiet Poltawa über alle notwendigen natürlichen Ressourcen für die weitere effektive Entwicklung des Heil- und Gesundheitstourismus. Daneben, eine Reihe von Faktoren, einschließlich Wirtschaftskrise, Mangels an öffentlichen Mitteln, an geeigneten Bedingungen für Investitionsprogramme im Tourismus und Wellness-Geschäft, Abwertung der ukrainischen Währung, ein starker Rückgang der Zahlungsfähigkeit der Mehrheit der Bürger führten zur negativen Tendenz in der Entwicklung des Heil- und Gesundheitstourismus in der Ukraine sowie in den einzelnen Regionen. Die Zahl der Sanatorien und Kureinrichtungen in der Region ging im Jahre 2016 gegenüber dem Jahr 1995 um mehr als 1,5-mal zurück, und beträgt 65 % des Jahres 1995. Die weitere Entwicklung des Heil- und Gesundheitstourismus wird in erster Linie von der Lösung der sozialen und wirtschaftlichen Probleme, der materiell-technischen Basismodernisierung, der Entwicklung der öffentlich-privaten Partnerschaft im Tourismus [5], sowie von der Stärkung der Rolle, der Befugnisse und der finanziellen Möglichkeiten der lokalen Behörden bei der Entwicklung und Förderung von regionalen touristischen Produkten abhängen.

Liste der verwendeten quellen

1. Бойко І. А. Загальна характеристика та особливості умов формування підземних вод на території Полтавської області як основного джерела питного водопостачання / І. А. Бойко // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2011. – № 2. – С. 169–173.
2. Галасюк С. С. Сучасний стан розвитку санаторно-курортної бази в Україні / С. С. Галасюк // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – Вип. 15. – С. 197–202.

3. Карпенко Н. М. Регіональні аспекти розвитку лікувально-оздоровчого туризму в умовах модернізації економіки / Н. М. Карпенко, Ю. В. Карпенко // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки». – 2017. – № 2 (80). – С. 172–179.
4. Санаторно-курортні та оздоровчі заклади (1995–2016) [Електронний ресурс] : сайт Головного управління статистики у Полтавській області. – Режим доступу: <http://www.pl.ukrstat.gov.ua>. – Назва з екрана.
5. Скляр Г. П. Сталий розвиток сфери туризму на засадах партнерства / Г. П. Скляр, Н. М. Карпенко // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки». – 2013. – № 2 (58). – С. 126–129.

*Y. V. Karpenko, Ph. D., associate professor
V. V. Stetsenko, Ph. D., associate professor
HEEU «Poltava University of Economics
and Trade», Poltava
9410020@gmail.com*

REGIONALIZATION OF TOURISM: CURRENT STATE AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT

Globalization is an objective process in contemporary international relations. Its leading role requires a comprehensive, inseparable study along with regionalization as another process of the world development and one of the main vectors of our time. Some scientists think that regionalization is a process that is more than just near or parallel to globalization. The correlation of these phenomena in the world economy can be defined as a contradictory interaction, which is due to the nonlinearity of these processes.

Globalization and regionalization are interpreted as the dialectical interaction of multidirectional processes. Globalization is aimed at the unity of the world economy and regionalization is aimed to its fragmentation. Thus, regionalization restricts the functions of free trade, creating protectionist barriers for third countries outside the regional agreements and unions. In addition, regional associations create institutional alternatives to such international economic organizations that cover the countries without taking into account their territorial attachment [1, p. 93–94].

Perhaps this vision is indisputable, but in general, one can agree with it, if it concerns the sphere of tourism. This opinion, in the